

L'Autònoma, compromesa amb Kyoto

La política ambiental de la UAB, per tal de complir amb el Protocol de Kyoto, ha aconseguit una reducció d'un 5% en les emissions de CO₂. **PÀG. 3**

ANNA CABRÉ: SEREM VUIT MILIONS

La professora Anna Cabré va presentar a les II Jornades de Població un nou estudi del Centre d'Estudis Demogràfics de la UAB, segons el qual la població de Catalunya arribarà als 8,5 milions d'habitants l'any 2030. **PÀG. 5**

LA UAB TORNA AL SALÓ DE L'ENSENYAMENT

Un any més, la Universitat Autònoma ha participat al Saló de l'Ensenyament amb la col·locació d'un estand on els visitants podien informar-se sobre els estudis que s'imparteixen a la Universitat, les novetats d'enguany, etc. **PÀG. 14**

PER QUÈ HI HA GEL AL POL NORD?

Un grup de científics liderat per Antoni Rosell, investigador ICREA de l'Institut de Ciència i de Tecnologia Ambientals de la UAB, descobreix el mecanisme pel qual es va originar l'acumulació de gel que cobreix l'Oceà Àrtic. **PÀG. 9**

Acord parlamentari per defensar l'ús del català

El Consell de Govern aprova mesures per combatre el sexisme a la UAB

➤ El rector va expressar el condol de la universitat per la pèrdua de Josep Laporte i Salvador Planas

El sentiment de condol per la pèrdua de dos membres de la comunitat universitària molt coneguts i apreciats va presidir el darrer Consell de Govern. El rector Lluís Ferrer va lamentar la mort del doctor Josep Laporte, que fou rector entre 1976 i 1980, i més endavant conseller d'Ensenyament i de Sanitat i president de l'Institut d'Estudis Catalans. Laporte va ser una persona clau en la construcció de l'actual UAB, a la qual va estimar molt.

L'altra pèrdua important ha estat la de Salvador Planas, administrador de centre de la Facultat de Ciències de la Comunicació, persona molt estimada pels companys i de gran dedicació i competència professional, que havia estat anteriorment lletrat del Gabinet Jurídic i cap d'Administració de Recursos Humans.

DRET A L'ÚS DEL CATALÀ

El rector va informar de l'acord del Parlament de Catalunya, adoptat el passat febrer, d'establir mesures a les universitats catalanes per tal de garantir el dret dels estudiants a l'ús de la llengua catalana. Això suposa, a la pràctica, impulsar que

el professorat universitari tingui uns coneixements de la llengua.

En aquest sentit, el rector va recordar que la UAB va aprovar, fa uns anys, una normativa que preveu que la persona que guanya una plaça de plantilla disposi de dos anys per assolir un nivell de competència en català equivalent al C de la Junta Permanent de Català. També va dir que, d'un total de 380 persones, més del 75% han presentat dins del termini establert el certificat corresponent.

Un altre tema de l'informe va ser el pla per consolidar els investigadors del Pro-

Una normativa de la UAB preveu que la persona que guanya una plaça de plantilla disposi de dos anys per assolir un nivell de català equivalent al C

grama Ramón y Cajal. Ferrer va explicar que el Ministeri i la Generalitat es faran càrrec dels costos salarials dels tres primers anys i que després les universitats en seran les responsables, "tal i com ja s'estava plantejant a la UAB".

També es va parlar de les reunions que s'han fet amb el grup de recerca consolidats. El rector va manifestar la seva satisfacció per aquestes trobades, de les

quals es derivarà un seguit d'actuacions: millorar el coneixement de la recerca que es fa a la UAB i de la seva utilitat, més suport a la recerca (Oficina d'Investigació i de Transferència de Tecnologia, tècnics de recerca, llibres, etc.), més reconeixement a la tasca investigadora i més clarificació de la situació entre departaments, instituts i centres.

EL SEXISME A LA UAB

Fa més d'un any que es va publicar l'informe "El sexisme a la UAB", dirigit per la professora M. Jesús Izquierdo. Ara l'equip de govern vol posar en marxa una sèrie d'actuacions, recollides al document, entre les quals destaquen:

- la convocatòria, ja oberta, de tres ajuts a treballs d'investigació sobre el sexisme, dotats de 6.000 euros.
- la creació d'un observatori en el portal de la UAB sobre sexisme al campus, que estarà permanentment actualitzat.
- el compromís de l'equip de govern de no convocar reunions a partir de les 16.00 h i de no finalitzar mai després de les 17.30 h, i la sol·licitud a degans i directors de seguir aquesta norma.

Finalment, el rector va agrair als professors Joan Subirats i Francesca Puigpelat la seva implicació en aquest tema, com també a la professora Gemma Cánovas la proposta d'introduir la paritat en les comissions del Consell de Govern.

MÉS INFORMACIÓ: www.uab.es/relacions-institucionals

ACORDS

NOMENAMENT DE PROFESSOR EMÈRIT

S'acorda nomenar el doctor Lluís Puig Ferriol, com a professor emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona.

DESIGNACIÓ DE PATRONS DE LA FUNDACIÓ EMPRESA I CIÈNCIA

S'acorda designar patrons de la Fundació Empresa i Ciència en repre-

sentació de la UAB els senyors Diego Prior Jiménez, Carles Gispert Pellicer, Joan Cals Güells, Enric Ribas Mirangels i Jordi Caballé Vilella, en substitució dels que n'han causat baixa.

DEROGACIÓ DE LA NORMATIVA DE SIMULTANEÏTAT D'ESTUDIS

S'acorda derogar la *Normativa de simultaneïtat d'estudis*, aprovada per la

Junta de Govern de la UAB en la sessió de 20 de maig de 1999.

CALENDARI ACADEMICOADMINISTRATIU PER AL CURS ACADÈMIC 2005-2006

S'acorda aprovar el calendari acadèmicoadministratiu per al proper curs 2005-2006, que inclou els plans d'estudis metodologia Bolonya.

CAMPUS

La UAB, compromesa amb el Protocol de Kyoto

S'ha aconseguit reduir un 5% de les emissions de CO2

La UAB disposa d'una instal·lació solar fotovoltaica sobre la plaça Cívica.

➤ La UAB continua desenvolupant mesures per apropar-se als objectius de Kyoto

Des de l'any 1990, la UAB ha pres mesures d'estalvi d'energia, ha apostat per l'ús d'energies renovables i ha millorat l'eficiència de les seves instal·lacions. El resultat d'aquesta política ambiental ha estat una reducció d'un 5% de les emissions de CO2, en línia amb el compromís del Protocol de Kyoto.

El 66% de les emissions de CO2 de la UAB prové dels desplaçaments de la gent des de les poblacions d'origen. Tot i que només un 35% dels usuaris utilitza vehicle privat, aquests desplaçaments provoquen fins a un 74% de les emissions totals derivades del transport.

BIODIÈSEL ALS AUTOBUSOS

Per a pal·liar aquestes emissions, tota la flota d'autobusos de la UAB funciona amb biodièsel procedent d'oli de cuina reciclat. L'ús de biocombustible redueix les emissions de CO2 un 93%. A més, la

UAB compta amb 2 cotxes elèctrics i 3 bicicletes elèctriques per als desplaçaments interns dels treballadors.

La resta de les emissions són degudes al consum d'electricitat i de gas natural, a parts iguals. Per tal de corregir l'increment que podia implicar el creixement de superfície construïda al campus en les emissions de CO2, s'han introduït criteris d'eficiència energètica i d'estalvi energètic: substitució d'aparells de calefacció i d'il·luminació per altres més eficients, instal·lació de detectors de

S'instal·laran pastors elèctrics que funcionen amb energia solar fotovoltaica als camps de conreu del Servei de Grangers

presència a lavabos i aules, regulació de calefacció, i instal·lació de sensors de temperatura a les façanes, entre d'altres.

La UAB disposa, des de 2003, d'una instal·lació solar fotovoltaica. Ubicada sobre les cobertes del restaurant i de l'edifici d'Estudiants de la plaça Cívica, participa en el projecte europeu uni-

Per què l'energia solar?

El Protocol de Kyoto és un acord internacional de protecció del medi ambient, que té com a objectiu, per a l'any 2012, la reducció global de les emissions dels gasos que provoquen l'efecte hivernacle (GEI) en un 5,2% respecte els nivells registrats l'any 1990.

Tot i que el protocol va ser signat per trenta-sis països industrialitzats l'any 1997, no ha estat fins el passat 16 de febrer quan ha entrat en vigència, després que Rússia el ratifiqués. La confirmació de l'estat rus era un pas fonamental perquè l'acord fos realment efectiu, ja que requeria el suport dels estats responsables de, com a mínim, el 55% de les emissions contaminants.

La Unió Europea ha assumit el compromís de reduir les emissions d'aquests gasos en un 8% respecte les emissions de 1990. Aquesta reducció s'ha repartit de forma desigual entre els diferents països, de manera que alguns d'ells encara poden incrementar les seves emissions.

En el cas d'Espanya aquest increment pot arribar a un 15%. Tot i així, tant Espanya, com Catalunya, estan allunyats del compliment dels compromisos adquirits.

vERsol per al foment d'energies renovables. La instal·lació té una potència pic de 50,49 kWp, i ha produït un total de 79.000 kWh que ha evitat l'emissió a l'atmosfera de 15,3 tones de CO2.

ACCIONS DE FUTUR

Pel que fa a les accions de futur, al final de 2004 s'han instal·lat col·lectors solars tèrmics a la coberta de l'edifici de la sala de *fitness* de les instal·lacions esportives del campus de la UAB. Aquesta instal·lació produirà aigua calenta per als vestidors i lavabos, i evitarà el consum de 5.000 m3 de gas natural.

I en l'àmbit de l'energia solar, s'instal·laran pastors elèctrics, que funcionen amb energia solar fotovoltaica, per tancar els camps de conreu on pastura el ramat del Servei de Granges de la Facultat de Veterinària.

La Constitució europea, a debat

La Constitució europea va ser objecte de debat a la UAB el 16 de febrer a l'acte organitzat per la Campanya dels Països Catalans contra la Constitució Europea en col·laboració amb el Vicerectorat d'Estudiants i de Promoció Cultural.

Francesc Morata, director de l'Institut Universitari d'Estudis Europeus (IUEE), i Miren Etxezarreta, catedràtica d'Economia Aplicada de la UAB, van exposar els pros i els contres de l'entrada en vigor del Tractat europeu.

Morata va exposar les raons favorables al Tractat. Va argumentar que la Constitució és una etapa més en la construcció europea, que per primera vegada atorga força jurídica vinculant a la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea, i va ressaltar la contemplació de nous drets i mecanismes democràtics.

Per la seva banda, Etxezarreta va criticar la política econòmica i social plantejada per la Constitució. Segons va dir, l'"economia social de mercat altament competitiva", tal com apareix al text provisional, beneficia el sector financer i obliga a restringir les polítiques socials, a les quals es destinarà poc més de l'1% del pressupost europeu.

ZAMORA

La Facultat de Dret va organitzar, amb motiu del Dia Internacional de la Dona Treballadora, un cicle de conferències que va tenir lloc els dies 7, 8 i 9 de març sota el títol "Dona i Violència".

Les jornades van abordar el maltractament de gènere des d'una perspectiva multidisciplinària. En particular, la Llei orgànica de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, donada la seva recent entrada en vigor, va ser objecte d'anàlisi per nombrosos especialistes de l'àmbit jurídic.

Una de les principals novetats de la Llei és la creació de Jutjats de Violència

sobre les Dones que, segons la ponent Carmen Navarro, professora de Dret Processal, implicaran més especialització i coordinació entre els diferents operadors, per evitar així el "maltractament judicial" del què també és víctima la dona en un procés.

La Fundació Autònoma Solidària va preparar tallers sobre diferents temes de sexualitat i prevenció de malalties de transmissió sexual, pensats exclusivament per a les dones. Finalment, la nota més dolça la va posar el grup Xàldiga que, un any més, va organitzar xocolatades a diversos centres de la UAB.

PREMIS

Francesc Muñoz, premi als valors humans en enginyeria

Francesc Muñoz Ramírez, professor del Departament de Geografia, ha guanyat el Premi Victoriano Muñoz Oms sobre valors en enginyeria (tesis doctorals defensades el curs 2003-2004) per la seva tesi doctoral "Urbanització: la producció residencial de baixa densitat a la província de Barcelona, 1985-2001". Aquest premi s'atorga a alumnes de doctorat de qualsevol universitat i es té en compte tant els resultats del treball com l'aplicació social, la sensibilitat mediambiental, els temes sobre seguretat i salut, la innovació tecnològica i la formació global que pot significar per a l'autor.

Joan Maria Minguet, premi ACCA de la Crítica d'Art 2004

Joan Maria Minguet Batllori, professor del Departament d'Art, ha rebut el Premi ACCA (Associació Catalana de Crítics d'Art) de la Crítica d'Art 2004 a la millor exposició per *El Manifest Groc. Dalí, Gasch, Montanyà i antiart*, de la qual va ser comissari i que va presentar-se, dins de l'Any Dalí, a la Fundació Miró de Barcelona entre juny i setembre de 2004. Minguet és professor d'Art Contemporani i d'Història del Cinema i autor de més de vint llibres sobre art, cinema i circ. Ha col·laborat amb *El País*, *Avui*, *L'Avenç*, *Archivos*, etc., i ha estat comissari de diverses exposicions artístiques.

Romà Gubern, premi Ciutat de Barcelona

Romà Gubern Garriga-Nogués, catedràtic de Comunicació Audiovisual, ha estat guardonat amb el Premi d'assaig Ciutat de Barcelona d'enguany per l'obra *Patologies de la imatge*. El jurat li va concedir el premi "perquè amb un estil brillant i clar duu a terme una anàlisi exhaustiva de la importància de les imatges i de la seva influència en el món contemporani". El Premi Ciutat de Barcelona el concedeix anualment l'Ajuntament de la ciutat a personalitats de la cultura i la investigació barcelonina en reconeixement a les creacions més destacades en setze àmbits diferents.

Anna Cabré: “Serem 8 milions”

PARETO

La professora Cabré va afirmar que les previsions han de ser creïbles i un bon instrument de treball.

➤ La professora Anna Cabré va presentar importants canvis a les previsions demogràfiques

En el marc de les II Jornades de Població del passat 9 de febrer, organitzades pel Centre d'Estudis Demogràfics de la UAB, la professora Anna Cabré va presentar un dels últims estudis, que evidencia una dinàmica molt expansiva a Catalunya.

Les previsions que es feien fa només sis anys –manteniment dels sis milions–, s'han vist desbordades pel fenomen migratori, l'augment de l'esperança de vida i un lleuger increment de la natalitat. Si llavors es pensava que al 2030 Catalunya tindria 6,5 milions d'habitants, ara tot indica que en serem 8,5.

Les previsions s'han vist desbordades pel fenomen migratori i per l'increment de l'esperança de vida i la natalitat

La variació de les previsions van ser motiu d'ironia per part de la demògrafa, segons la qual allò realment important és que les projeccions siguin creïbles i, sobretot, un bon instrument de treball.

DAVALLADA D'ESTUDIANTS

El conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, Carles Solà, va destacar l'exemplar tasca de la professora Cabré i va dir que la davallada d'estudiants a la universitat és conjuntural. Cabré ja va avisar de l'estancament poblacional a Catalunya als anys setan-

El conseller Carles Solà va assistir a l'acte.

ta, així com fa uns anys, de la deturada dels forts increments de la matrícula universitària.

Segons Solà, l'estructura de la població és fonamental per definir la política universitària. Va dir que “cal aprofitar positivament la davallada d'estudiants per dur a terme una reforma profunda i real del mapa universitari que ens permeti encaixar a Europa d'una forma potent”.

L'ORIGEN DEL CED

Cabré va recordar l'inici del Centre, quan les inquietuds del president Pujol i de l'historiador Jordi Nadal per endegar un centre d'estudis demogràfics es van concretar a la UAB. Ara celebra el 20 aniversari i té uns 40 investigadors i un gran prestigi com a centre de referència.

Està ubicat al campus de la UAB i ha fet molts treballs sobre la realitat demogràfica de Catalunya, així com encàrrecs provinents de l'àmbit públic i privat. Forma especialistes i disposa d'un centre de documentació amb una important base de dades, una hemeroteca i una extensa bibliografia al servei de la comunitat acadèmica i de la societat.

NOMENAMENTS

Santiago Guerrero, director executiu de la Fundació UAB

ZAMORA

Santiago Guerrero Boned, vicerector d'Economia, va ser nomenat el 8 de març director executiu de la Fundació UAB, sense perjudici de les seves responsabilitats a l'àmbit econòmic de la Universitat. És doctor en Ciències Econòmiques i Empresariales i catedràtic d'escola universitària d'Economia Financera i Comptabilitat.

Joan Montllor, nou degà d'Econòmiques i Empresariales

La Junta de Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales ha escollit com a nou degà del centre a Joan Montllor i Serrats, professor del Departament d'Economia de l'Empresa. Montllor va ser escollit durant la sessió de la Junta de Facultat del passat 10 de març i va prendre possessió del seu càrrec l'1 d'abril.

Directors de departament

Des de febrer, el professor Santiago Alcoba Rueda dirigeix el Departament de Filologia Espanyola, la professora Sara Martín Alegre el de Filologia Anglesa i de Germanística, el professor Francisco J. Elejabarrieta Olabarri el de Psicologia Social, i la professora M. Claustre Jané Ballabriga el de Psicologia Clínica i de la Salut. Des de març, el professor Emilio Luque Fadón dirigeix el Departament d'Arquitectura d'Ordinadors i Sistemes Operatius; el professor Jordi Aguiló Llobet, el de Microelectrònica i Sistemes Electrònics; el professor Juan J. Villanueva Pipaon, el de Ciències de la Computació; el professor Josep Rifà Coma, el d'Enginyeria de la Informació i de les Comunicacions; i el professor Manuel A. López Béjar, el de Sanitat i d'Anatomia Animals.

Diàlegs entre autor i traductor

PARETO

Pennac (intervenint amb la mà aixecada) es va queixar de l'abandó que pateix actualment la literatura.

► Daniel Pennac i Manuel Serrat Crespo inauguren els actes de la UAB amb motiu de l'Any del Llibre

L'escriptor francès Daniel Pennac i el seu traductor al castellà, Manuel Serrat Crespo, van inaugurar, el passat 24 de febrer a Casa Convalescència, el cicle de diàlegs *Traduttore: traditore, assassino, amante, travestito? La relació autor-traductor*, amb el qual la UAB enceta la seva participació a l'Any del Llibre i la Lectura (que abarca diverses activitats que tindran lloc de febrer a novembre) que ha decla-

Els llaços de Pennac amb Serrat Crespo són tan forts que va incloure'l com a personatge en un dels seus llibres

rat l'Ajuntament de Barcelona per commemorar el 400 aniversari de la primera edició d'*El Quijote*.

Joan Carbonell, vicerector d'Estudiants i de Promoció Cultural, va presentar l'acte i va ressaltar les figures dels autors literaris i dels seus traductors sense els quals cap obra podria traspasar les fronteres de la seva pròpia llengua.

ESCRITOR I PROFESSOR

La professora Montserrat Conill, que va moderar el diàleg, va afirmar que Pennac era la persona més adequada per iniciar el cicle, i va destacar la seva obra i la seva experiència com a mestre al barri multiètnic de Belleville, a París.

Referent a Serrat Crespo, qui ha traduït gairebé tota l'obra de Pennac, va mani-

festar que els llaços que l'uneixen a l'escriptor francès són tan forts que l'escriptor francès el va incloure com a personatge en un dels seus llibres.

"Pennac ha aportat a la literatura francesa una cosa que s'havia perdut: el plaer de narrar", va manifestar Serrat Crespo. Com a traductor de Pennac, va exposar la dificultat a l'hora de trobar el ritme i esbrinar els seus jocs de paraules.

Daniel Pennac es va mostrar apassionat per la lectura i per la seva doble professió de mestre i d'escriptor. Es va lamentar que els professors s'hagin deixat dur pel programa d'estudis i que no hagin deixat fluir la literatura.

ABANDÓ DE LA LITERATURA

Pennac es va definir com un novel·lista que ho ha esdevingut a través de la lectura, que és allò que li ha donat "aliment". També es va mostrar queixós respecte a l'abandó de la literatura que considera que hi ha actualment i sobre la mala qualitat de les novel·les que es publiquen actualment, "les quals –va afirmar– són literatura industrial i no s'hi aprèn res, no satisfan".

BREUS

Jornades del Cable i la Banda Ampla a Catalunya

Entre el 3 i el 5 de maig es celebraran les X Jornades del Cable i la Banda Ampla a Catalunya, que organitza el Centre d'Estudis sobre el Cable amb la col·laboració de la Universitat Autònoma, la Generalitat, la Fundació Catalana per a la Recerca i el Col·legi Oficial d'Enginyers de Telecomunicació de Catalunya. Tindran lloc a l'Escola Universitària d'Informàtica de la Universitat Autònoma, a Sabadell, i tractaran sobre les perspectives de rendibilitat de les xarxes de telecomunicacions per cable i de banda ampla, els canvis escenaris que generen l'ADSL i altres tecnologies, l'impacte en el sector informàtic i bancari i les expectatives de diverses empreses davant d'aquest canvi.

L'EUTDH debat la gestió ambiental del turisme

L'Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera (EUTDH) va organitzar el 3 de març a l'Hotel Serhs Campus, la 8ª edició del *Workshop* per tal de continuar propiciant la trobada entre el sector empresarial i la universitat. Dins dels actes del VIII *Workshop* va tenir lloc el dia anterior el IV Simposi de l'EUTDH. Representants dels mons acadèmic, professional i institucional es van aplegar per debatre qüestions sobre la gestió del turisme i la cura del medi ambient. Hi van participar els titulats en la diplomatura de Turisme i en el Graduat en Direcció Hotelera, els estudiants de tercer curs d'ambdues titulacions, els estudiants de postgrau i màsters que s'imparteixen al centre i representants d'empreses del sector turístic, hotelier i del lleure.

Una "psicopatologia dels traductors literaris"

Pel que fa a la tasca de traductor d'autors vius, Manuel Serrat Crespo va dir que "hom pot esdevenir un gran amic de l'escriptor o bé, tot al contrari, esdevenir tots dos grans enemics". Segons Serrat Crespo, existeix una psicopatologia dels traductors literaris professionals, que consisteix en un doble complex d'inferioritat: un 50% respecte a l'autor de l'obra i un altre 50% el compon un complex d'Èdip, que el fa ficar-se al llit amb la mare literatura. Finalment, Serrat Crespo va afirmar que traduir és saber interpretar la "música" de l'autor.

Per la seva banda, sobre la qüestió del món de la traducció literària, l'escriptor Daniel Pennac va definir la figura del traductor com un psicoanalista que, alhora, ha de ser un apassionat absolut de la pròpia llengua per tal de trobar amb rapidesa els girs i els jocs de paraules que utilitza l'autor, i que "hom pot ser un traductor extraordinari si és extraordinari en la seva pròpia llengua".

Alumnes de primer curs entren en contacte amb la medicina familiar i comunitària

➤ Una iniciativa sense precedents a la Facultat de Medicina mobilitza 350 estudiants

La Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona ha portat a terme, durant el primer semestre d'aquest curs, una experiència sense precedents a l'àmbit de les universitats espanyoles: la realització, dins del primer any dels estudis de Medicina, d'un Pràcticum d'Introducció al Sistema Sanitari i a l'Atenció de Salut seguint la metodologia de l'Aprenentatge Basat en Problemes.

ALUMNES ALS CAP

Aquesta iniciativa ha mobilitzat als 350 alumnes matriculats en l'assignatura d'Introducció a la Medicina, la participació d'un centenar de professionals de la

Els alumnes, en grups de sis, efectuen tres visites als CAP on tenen contacte amb la realitat dels centres

medicina familiar i comunitària, tutors del Pràcticum, i la col·laboració de més de trenta centres d'atenció primària (CAP) del Barcelonès Nord, del Maresme i del Vallès Oriental i Occidental.

Els alumnes, en grups de sis, efectuen tres visites als CAP, els mesos de setembre, novembre i febrer, on tenen contac-

Aquesta iniciativa s'adreça als alumnes d'Introducció a la Medicina.

te directe amb la realitat quotidiana dels centres, presencien les activitats més freqüents (consultes ambulatories, urgències...) i anoten tot allò que els crida l'atenció en relació amb els objectius d'aquesta l'assignatura.

CONTACTE PRECOÇ

Aquesta pràctica vol potenciar el contacte precoç dels alumnes amb la medicina familiar i comunitària, i ubicar el futur professional a l'entrada del sistema sanitari, on conflueixen salut, malaltia i comunitat. Ha estat coordinat per l'àrea d'Història de la Ciència, amb l'assessorament de la Unitat d'Educació Mèdica i el suport del Deganat.

“Al món real es tracta amb malalts i no amb malalties”

La doctora Mercè Carandell va inaugurar l'assignatura “La salut en el segle XXI: una responsabilitat a compartir” amb la conferència “Històries de malalts, històries de persones: una mateixa mirada sobre la salut i la malaltia”. Va reivindicar la importància dels centres d'atenció primària perquè “al món real es tracta amb malalts i no amb malalties”. Confia en un canvi d'actitud dels metges cap als malalts, ja que “la persona no és fragmentable i estem obligats a integrar”. En aquest sentit, va reclamar l'existència d'un equip d'especialistes al costat del metge de capçalera a la primera línia d'atenció.

El valor de la gent gran a la societat

L'Aula d'Extensió Universitària per a la Gent Gran de Sant Cugat, tutelada per la Universitat Autònoma de Barcelona, va organitzar el mes passat l'acte de cloenda de fi de curs al campus.

Els membres de l'Associació van visitar les instal·lacions de la Universitat Autònoma i van sentir la ponència de Joan Subirats, professor de Ciència Política i Dret Públic, sobre el paper de la gent gran a la societat actual.

Subirats, amb exemples de la seva vida personal, va remarcar la necessitat de canviar la concepció que existeix sobre la gent gran i sobre el concepte de treball, ja que s'haurien de reconèixer com a tal activitats –com ara les educatives– que no estan relacionades amb la idea que en té el mercat.

Subirats va admirar el dinamisme dels assistents, i va arrencar els somriures a una generació que encara té molt per fer.

ARAGONÉS

Les indústries culturals centren el Seminari sobre Dret i Llengua

CAUAPÉ

Francesca Puigpelat, Rafael Grasa i Apel·les Carod, a la presentació del curs.

➤ El curs va tractar temes com l'estat de la qüestió de les indústries culturals i la llengua catalana

El Gabinet de Llengua Catalana i la Facultat de Dret van organitzar, un any més, el Seminari sobre Dret i Llengua. La vuitena edició del curs es va centrar en les indústries culturals, relacionades amb la societat civil i la llengua catalana.

La presentació de l'activitat es va fer el 2 de març a l'Aula Magna de la Facultat de Dret i va comptar amb la presència del secretari de Coordinació Interdepartamental de la Generalitat, Apel·les Carod. El secretari va sentenciar que pel Govern la llengua catalana és una "qüestió prioritària" i va destacar les mesures

impulsades per la Secretaria General de Política Lingüística per fer que "les coses siguin normals a casa nostra".

BON MOMENT

A l'acte també van ser presents el secretari general de la UAB, Rafael Grasa, i la degana de la Facultat de Dret, Francesca Puigpelat. Grasa va assegurar que ara és un bon moment per a la política lingüística universitària i que està a punt de ser signat un conveni amb les Facultats d'Econòmiques, Dret i Comunicació per impulsar el català a les classes, entre altres.

El curs va constar de quatre sessions (2, 9, 16 i 17 de març) en les quals es va tractar l'estat de la qüestió de les indústries culturals i la llengua catalana, les tecnologies de la informació i de la comunicació, els mitjans audiovisuals i la relació entre el cinema i el català.

BREUS

S'inaugura la IX Aula Oberta d'Amèrica Llatina

Al febrer es va inaugurar la IX Aula Oberta d'Amèrica Llatina, catorze conferències que volen introduir noves visions sobre les realitats de Sud-Amèrica. L'antropòleg brasiler Geovany Rossato va obrir el cicle de conferències amb la xerrada "La infància abandonada de Brasil". Rossato va exposar la seva reflexió sobre els nens del carrer de Brasil, "un país ric amb un poble pobre".

Debat sobre Espanya i la II Guerra Mundial

Les relacions entre els països totalitaris durant la II Guerra Mundial van centrar els debats del Grup de Recerca sobre l'Època Franquista. La professora Carme Molinero va recordar que enguany és el 60 aniversari del final de la guerra. El professor Manuel Loff va descriure les relacions del salazarisme i el franquisme amb l'eix. Xavier Moreno va comentar el seu llibre sobre la "División Azul". I Enric Marco va explicar la seva experiència a Mauthausen.

ZAMORA

EL WEB

<http://magno.uab.es/fas/tsunami.htm>

Amb motiu del tsunami que va assolir el sud-est asiàtic el passat 26 de desembre, un grup de voluntaris de la Fundació Autònoma Solidària (FAS) han engegat aquesta pàgina web per compartir amb totes les persones interessades els aspectes que envolten la catàstrofe. La pàgina té quatre apartats: els indicadors socioeconòmics i dades sobre els països afectats, així com la seva ubicació geogràfica; com ha quedat la situació de la zona després de la tragèdia; indica les xifres de morts i desapareguts, el nom de les ONG que estan actuant al territori i com contactar-hi i, finalment, un recull de notícies tretes de diferents diaris. La web també disposa d'un fòrum perquè tota la comunitat universitària pugui compartir dubtes i opinions.

RECERCA

Descobreixen el mecanisme que va originar les glaceres de l'hemisferi nord

➤ Els científics feia anys que especulaven sobre les causes de l'acumulació de gel a l'Oceà Àrtic

L'Àrtic acumula gel des de fa 2'7 milions d'anys, però fins ara ningú no havia pogut provar quin és el mecanisme que ho provoca. Un equip internacional de científics liderat per Antoni Rosell, investigador ICREA de l'Institut de Ciència i de Tecnologia Ambientals de la UAB, i Gerald H. Haug, del Centre de Recerca de la Terra, a Postdam (Alemanya), ha descobert el mecanisme que va originar aquesta acumulació de gel.

En aquella època hi va haver un descens sobtat de les temperatures mitjanes al planeta. L'oceà Àrtic es va gelar i Europa i Amèrica del Nord es van cobrir de gel. L'explicació sembla evident: el fred va provocar l'acumulació de gel. Però perquè tot aquest gel s'acumuli de forma estable i s'hagi mantingut fins avui dia no n'hi ha prou amb un descens de la temperatura mitjana. Els científics fa anys que especulaven sobre les causes d'aquesta acumulació.

PARETO

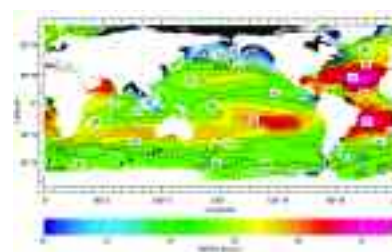

Per a Antoni Rosell, "la recerca permet entendre millor per què canvia el clima"

Segons la recerca publicada a *Nature*, el canvi més important d'aquella època va ser un increment en la diferència entre les temperatures estiuenques i les temperatures d'hivern en uns 7 graus en només uns quants segles.

És a dir, els estius van ser més càlids i els hiverns més freds. A causa d'això, al llarg dels mesos d'estiu es va evaporar més aigua del mar cap a l'atmosfera, la qual cosa es va traduir en un increment tant de la humitat com de les precipitacions en forma de neu. A l'hivern, el fort

NATURE

Mapa de temperatures oceàniques

Això implica que l'aigua es va barrejar menys que abans, i formava capes de diferents densitats en diferents estrats, a diferents fondàries. A l'inici de la primavera, les capes més superficials es començaven a escalfar i, com que l'aigua no es barrejava, acumulaven més calor i hi havia més evaporació.

Als mesos d'estiu l'efecte s'autoamplificava, ja que a més calor també hi ha més estratificació. A l'hivern, en canvi, l'aigua es tornava a barrejar i les temperatures baixaven més que abans.

Per a Antoni Rosell, "la recerca permet entendre millor per què canvia el clima, concretament el paper de l'oceà com a agent en el canvi climàtic. Aquesta informació millorarà els models climàtics per predir l'evolució futura del clima actual".

El mètode utilitzat

Els autors de la recerca han pogut reconstruir el comportament estacional de les temperatures del Pacífic Nord a partir dels sediments extrets a 3.244 metres de fondària, amb un antic pretrolier transformat en un buc oceanogràfic. Es van reinterpretar les dades obtingudes a partir de les anàlisis de restes d'organismes marins presents en els sediments, i es va validar el comportament estacional mitjançant un model climàtic. L'anàlisi ha permès demostrar el paper que va desenvolupar l'oceà en els grans canvis climàtics, en la intensificació dels cicles glacials i en el refredament de la Terra, per mitjà de les variacions esdevingudes en la seva temperatura superficial, en l'amplitud estacional, i en l'evaporació de l'aigua.

El canvi més important va ser un increment en la diferència entre les temperatures estiuenques i les d'hivern

descens de les temperatures va facilitar l'acumulació del gel.

Però, què va provocar aquesta diferència de temperatures? Els investigadors han obtingut les primeres evidències que l'origen d'aquesta diferència va ser l'estratificació de l'aigua de l'oceà, provocada per un increment sobtat en les quantitats d'aigua dolça.

Grup d'Investigació en Embrions Preimplantatoris Humans (GIEPH)

➤ L'objectiu del grup és la caracterització genètica de l'embrió abans de la transferència a l'úter matern

El Grup d'Investigació en Embrions Preimplantatoris Humans (GIEPH) el van constituir el 1992 els professors Josep Egozcue, Josep Santaló i Francesca Vidal, investigadors de la Unitat de Biologia Cel·lular de la UAB, amb l'objectiu de desenvolupar, en col·laboració amb centres de reproducció assistida, noves metodologies i estratègies per al diagnòstic genètic preimplantatori (DGP).

Segons explica la professora Vidal, el DGP consisteix a "caracteritzar l'embrió abans de transferir-lo a l'úter de la mare", per detectar possibles anomalies genètiques o cromosòmiques.

El Grup s'ha conformat com a centre de referència de DGP d'abast estatal, i els motius són obvis: el 1993, només un any després de la seva fundació i per primer cop a l'Estat, es van sexar els embrions per prevenir una malaltia hereditària. Va ser la tercera intervenció a escala mundial en què s'aconseguia un embaràs després del DGP. La mare era transmissora de l'hemofília i es volien descartar els embrions afectes.

Aquesta no és l'única malaltia detecta-

ZAMORA

Alguns dels membres que componen el GIEPH.

ble amb les tècniques del DGP. Segons la investigadora, també es poden diagnosticar "altres malalties genètiques, com la fibrosi quística, l'atròfia muscular espinal o les distròfies musculars, i es poden estudiar pràcticament tots els casos en què els progenitors són portadors d'anomalies de caràcter cromosòmic".

NOU PROJECTE

L'últim projecte endegat pel GIEPH, segons el professor Santaló, consisteix a "l'aplicació de tècniques similars a les del DGP però dirigides a l'obtenció de cèl·lules mare embrionàries sense destruir l'embrió original".

La nova llei d'investigació en cèl·lules mare amplia les possibilitats de la caracterització genètica embrionària, ja que "primer es fa el diagnòstic, i si l'embrió

no és bo per ser transferit, sí que pot tenir un gran potencial per desenvolupar línies de cèl·lules mare i ampliar els coneixements sobre les patologies que presenti l'embrió", comenta Vidal.

El prestigi del grup ha afavorit el seu finançament a través de subvencions de projectes d'arreu de l'Estat i d'associacions de pacients. A més, el diagnòstic genètic s'ofereix com a servei als centres de reproducció assistida que encara no l'han integrat a la seva rutina. Cada cop més s'utilitza per incrementar l'èxit dels seus programes, amb l'objectiu de

El GIEPH s'ha consolidat com a referent en diagnòstic genètic preimplantacional d'abast estatal

El diagnòstic genètic preimplantacional, pas a pas

Malgrat que les línies d'investigació del grup estan enfocades a aconseguir tècniques més eficients per caracteritzar genèticament l'embrió, el procediment que s'utilitza actualment als laboratoris té més d'un 96% de fiabilitat. L'embrió, obtingut a partir d'una fecundació *in vitro*, es deixa en cultiu. Al tercer dia, es fa una biòpsia, és a dir, un forat a la zona pel·lúcida que envolta l'embrió i s'extrau una cèl·lula.

Amb aquesta cèl·lula es fa l'anàlisi genètica preimplantacional. La professora del Departament de Biologia Cel·lular matisa que "segons el tipus d'estudi que es faci, la cèl·lula es processarà d'una manera o d'una altra".

Treballar amb embrions preimplantatoris implica disposar de poc temps per fer el diag-

nòstic, ja que "no poden estar més de dos dies en cultiu abans de ser transferits a l'úter de la mare", comenta Francesca Vidal, qui afegeix un altre inconvenient: "s'han d'utilitzar tècniques molt fiables, ja que només disposem d'una cèl·lula per a cada anàlisi", això implica que el percentatge d'èxit i fiabilitat del procediment ha de ser proper al 100%.

transferir els embrions amb més potencial de donar gestacions evolutives.

Els tres fundadors del GIEPH formen part també del Grup de l'Observatori de Bioètica i Dret on es tracten temes com la selecció de sexes que, a banda del seu vessant terapèutic, pot resultar polèmica. Vidal adverteix que "sempre que es fa una caracterització genètica adreçada a triar el sexe dels embrions, un informe determina que un dels pares és portador d'una malaltia que justifica la tria".

El proper abril, el GIEPH organitza, amb l'Institut Dexeus, un curs adreçat als equips d'investigadors que volen utilitzar les tècniques del DGP als seus laboratoris. Aquest tipus de formació es realitza cada dos anys i té llista d'espera.

Descobreixen l'origen d'una força present a molts processos químics i biològics

➤ La força d'hidració apareix quan l'aigua envolta certes molècules amb càrrega electrostàtica

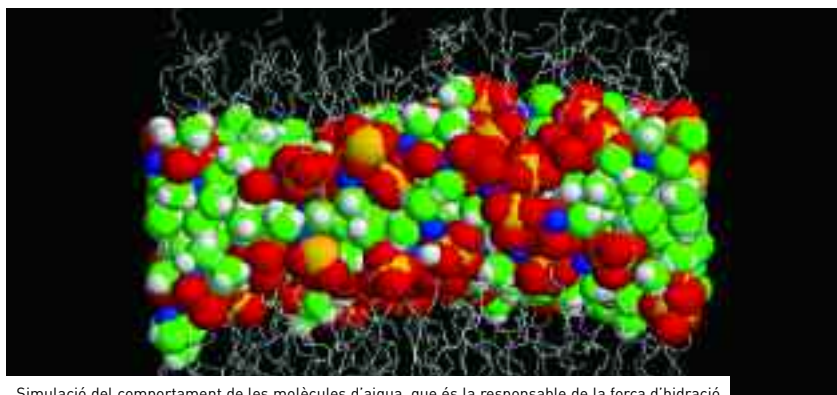
Des dels anys setanta, els científics han intentat comprendre quin és l'origen d'una força de repulsió que apareix entre les molècules amb càrrega electrostàtica, com és el cas del DNA i altres biomolècules, quan es troben a distàncies molt curtes en un medi aquós.

La força va ser batejada com a hidració. Jordi Faraudo, investigador del Departament de Física de la UAB, i Fernando Bresme, del Departament de Química de l'Imperial College de Londres, han estudiat en detall aquesta misteriosa força i n'han descobert l'origen.

COM UNA BRÚIXOLA

A nivell microscòpic, les molècules d'aigua tenen un comportament similar a l'agulla d'una brúixola: s'orienten feblement en una direcció, quan hi ha un camp elèctric, igual com l'agulla de la brúixola s'orienta quan hi ha algun camp magnètic al voltant (com el de la Terra).

Però si l'aigua està en contacte amb superfícies que creen petits camps elèctrics, com és el cas de l'aigua atrapada en

Simulació del comportament de les molècules d'aigua, que és la responsable de la força d'hidració.

bombolles de detergent, això no és així: les molècules d'aigua tenen una sorprenent capacitat d'organitzar-se en estructures complexes que s'orienten

A nivell microscòpic, les mol·lècules d'aigua tenen un comportament similar a l'agulla d'una brúixola

fortament per tal d'anul·lar el camp elèctric i, fins i tot, invertir-lo.

Aquest comportament va ser descobert pels mateixos investigadors i publicat a *Physical Review Letters* l'abril de l'any passat. Ara, els científics han des-

cobert que aquesta estranya propietat és la responsable de la força d'hidració que apareix quan l'aigua envolta certs tipus de molècules amb càrrega electrostàtica, com la de DNA i certes proteïnes, i quan es formen pel·lícules primes.

APLICACIONS INDUSTRIALS

L'aigua és el dissolvent en què tenen lloc la major part dels processos físics, químics i biològics, de manera que comprendre millor la naturalesa de les interaccions entre les molècules dissoltes en l'aigua és essencial per poder entendre molts d'aquests processos. Per aquest motiu, la recerca pot millorar el disseny de fàrmacs i tenir aplicacions en les indústries química i alimentària.

Neix l'empresa MusicStrands, de l'Esfera UAB

El passat 9 de febrer va tenir lloc la presentació de MusicStrands, una *spin off* del CSIC i de l'Esfera UAB, creada a l'Institut d'Investigació d'Intel·ligència Artificial. Dirigida per l'investigador Francisco J. Martín, MusicStrands utilitza tècniques d'intel·ligència artificial per a fer recomanacions musicals als usuaris d'Internet.

El web de MusicStrands permet a l'usuari accedir a un catàleg de 3,7 milions de cançons per tal de cercar i rebre recomanacions en funció dels seus gustos. Es tracta d'un producte que aprofita la generalització del format MP3, la

proliferació de les xarxes P2P, l'accés generalitzat a Internet i la venda de reproduïdors de música digital.

La tecnologia desenvolupada és pròpia de l'equip emprenedor. S'utilitzen tècniques d'intel·ligència artificial per als sistemes de recomanació basats en l'aprenentatge estadístic, en el pronòstic bayesià, en el raonament probabilístic i en tècniques de visualització. Les innovacions ja han donat lloc a 5 patents i n'estan previstes fins a 40 al llarg dels propers 5 anys. L'empresa compta també amb presència tecnològica i de gestió a Corvallis, a Oregon (EUA).

Portal del web www.musicstrands.com.

Primer Fòrum de Tecnologies Convergentes

PARETO

Interacció de neurones amb dispositius microelectrònics.

Un xip implantat en el cervell per a controlar un ordinador amb la ment o una neuropròtesi per a restaurar la funció visual són dos exemples paradigmàtics de les tecnologies convergentes: la convergència de la biotecnologia, la nanotecnologia, les tecnologies de la informació i les ciències cognitives. Els experts en el tema vaticinen que aquest àmbit estratègic implicarà un mercat de l'ordre del bilió de dòlars l'any 2015.

El passat 2 de març, més de 100 especialistes mundials es van reunir a l'edifici UAB-Casa Convalescència en el primer Fòrum de Tecnologies Convergentes, organitzat per la UAB, el CSIC i l'Observatori de Prospectiva Tecnològica Industrial (OPTI). La jornada va estar coordinada per Jordi Aguiló, catedràtic de la UAB i investigador del Centre Nacional de Microelectrònica (CNM-CSIC); Rosa Villa, investigadora del CNM-CSIC, i Ana Morato, directora tècnica de la fundació OPTI.

Un dels exemples d'aplicació de les tecnologies convergentes que es va tractar en el fòrum va ser la recerca en neuropròtesis visuals que duen a terme investigadors de la UAB, del CNM i de la Universitat Miguel Hernández. En les noves neuropròtesis, els elèctrodes de platí, àmpliament utilitzats fins a ara, seran substituïts per elèctrodes de nanotubs de carboni, que són més biocompatibles i també més petits.

FOTONOTÍCIA

ORLIMARC

El director de Sun Microsystems Ibèrica, Adolfo Hernández, i el rector de la UAB, Lluís Ferrer.

Aliança tecnològica entre la Universitat Autònoma i SUN Microsystems

La UAB i Sun Microsystems Ibèrica han signat un acord de col·laboració per tal que la Universitat faci ús gratuït del programari de Sun amb fins docents i de recerca.

El programari cedit inclou servidors web i directori; servidors d'aplicacions i d'integració; aplicacions de correu electrònic, calendari i col·laboració; desenvolupament d'aplicacions; seguretat a la xarxa; aplicacions per a sistemes de sobretaula; sistemes operatius; programari de gestió; entorns d'emmagatzematge per a missió crítica i aplicacions per a informàtica en xarxa.

Entre les iniciatives acordades destaca la creació de tres premis de final de carrera, així com la formació en línia gratuïta en tecnologies Unix i Java, entre d'altres.

BREUS

El divulgador Paul Davies, a l'Any de la Física de la UAB

ZAMORA

La major part de les lleis de la física són iguals si fem córrer el temps cap endavant o cap enrere. Però a la vida veiem clarament que no és el mateix fer córrer el temps cap al futur que "rebobinar" marxa enrere cap al passat. Aquesta aparent paradoxa va ser el tema central de la conferència *La fletxa del temps*, que el físic i divulgador científic Paul Davies va oferir el passat dimecres 16 de març dins el marc de les activitats de l'Any de la Física. Paul Davies és catedràtic de Filosofia Natural a l'Australian Centre for Astrobiology de la Macquarie University, a Austràlia, i autor de prop de 25 llibres, tant de divulgació com per a especialistes, que han estat traduïts a nombroses llengües. La clau per a resoldre la paradoxa, va explicar Davies, rau en la cosmologia i en les condicions inicials de l'univers, en el moment del seu naixement. Les subtilitats que introdueixen les noves teories de cosmologia quàntica, però, han fet que aquest sigui, encara, un dels grans misteris còsmics per resoldre.

La professora M. J. Yzuel inaugura l'Any de la Física

Maria Josefa Yzuel, catedràtica del Grup d'Òptica del Departament de Física de la UAB, va participar el passat dia 11 de febrer en l'acte d'inauguració de l'Any Mundial de la Física, que va tenir lloc en el Congrés dels Diputats, organitzat per la Real Sociedad Española de Física (RSEF) i el CSIC. La professora de la UAB va destacar el paper de la física en els avenços tecnològics, amb exemples basats en el camp de l'òptica, i va reclamar més inversió en la recerca i en l'ensenyament d'aquesta ciència. Yzuel, que va compartir la presentació amb Horst L. Störmer, Premi Nobel de Física de 1998 i amb Pedro M. Echenique, Premi Príncep d'Astúries del mateix any, va recordar el baix nombre de dones que treballen en camps científics, especialment en física i enginyeries, així com la necessitat d'afavorir l'assoliment de la igualtat d'oportunitats entre ambdós sexes.

COMUNITAT

Volta a Catalunya del Bus de la UAB

ZAMORA

El Bus de la UAB farà un recorregut de 1.500 kilòmetres al llarg de 22 localitats.

La UAB apropa la informació sobre els seus estudis i serveis a tot el territori de Catalunya gràcies a una original iniciativa: el Bus de la UAB, un vehicle que ha estat transformat en un autèntic punt d'informació itinerant que recorrerà 1.500 quilòmetres i 22 localitats en poc més de dos mesos.

El Bus de la UAB és una exposició itinerant dels estudis i serveis que ofereix la UAB. Informadors de la Universitat donen resposta als dubtes i qüestions que els estudiants de secundària puguin tenir sobre les titulacions que imparteix la UAB: crèdits, preus, notes de tall, beques i ajuts, sortides professionals, etc.

El Tour del Bus

22 de febrer:	Terrassa
24 de febrer:	Ripoll
2 de març:	Berga
3 de març:	Igualada
7 de març:	Vilanova i la Geltrú
15 de març:	Benicarló
16 de març:	Sant Cugat
17 de març:	Tortosa
31 de març:	Olot
1 d'abril:	Reus
5 d'abril:	Matadepera
7 d'abril:	Lleida
12 d'abril:	Barcelona
13 d'abril:	Sabadell
15 d'abril:	Gavà
19 d'abril:	Granollers
20 d'abril:	Sant Boi
21 d'abril:	Malgrat de Mar
27 d'abril:	Barcelona
6 de maig:	Rubí

S'ofereix també informació sobre serveis com la vila universitària, el Servei d'Idiomes Moderns, les instal·lacions esportives o la programació cultural.

El conseller Antoni Siurana visita el CRESA

El conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, Antoni Siurana, va visitar la Facultat de Veterinària el passat 3 de març on el degà, Alfred Ferret, i el rector de la UAB, Lluís Ferrer, li van mostrar les instal·lacions, els laboratoris, l'Hospital Clínic Veterinari, les granges i la Planta de Tecnologia d'Aliments.

El conseller es va reunir amb els diputats del parlament de Catalunya de la Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i amb les autoritats acadèmiques.

Després van fer una detallada visita al Centre de Recerca en Sanitat Animal (CRESA), on el director del Centre, Mariano Domingo, en va explicar les particularitats, que té una Unitat de Bioseguretat del màxim nivell i disposa de 12 sa-

les d'alta seguretat. És l'únic centre a Catalunya d'aquestes característiques i el segon de l'Estat espanyol.

UN REFERENT AGROALIMENTARI

El CRESA va néixer com una iniciativa de la UAB i de l'IRTA per endegar programes d'investigació dins de l'àmbit de la sanitat animal, donar servei mitjançant programes concertats amb empreses del sector agroalimentari i de la mateixa Administració pública i organitzar programes de formació científica i tècnica.

El director de l'IRTA, Josep Tarragó, va dir que el CRESA era molt bon exemple de l'esforç de col·laboració entre institucions i un centre de referència per al sector agroalimentari, un dels més actius i amb més repercussió del país.

ZAMORA

El rector Lluís Ferrer i el conseller Antoni Siurana.

La UAB al Saló de l'Ensenyament

PARETO

Molts estudiants van visitar l'estand informatiu de la UAB al Saló.

➤ La UAB va presentar els seus estudis, serveis i novetats al Saló, que va rebre uns 70.000 visitants

La UAB va participar un any més al Saló de l'Ensenyament, que va tenir lloc entre el 9 i el 13 de març a la Fira de Barcelona i que va rebre prop de 70.000 visitants.

L'estand de la UAB oferia informació sobre els estudis i serveis que ofereix la Universitat. Sis taulells explicaven cada una de les branques de coneixement en què s'agrupen els estudis que s'imparteixen a la UAB, a més d'un taulell gran amb informació general i un altre dedicat a la vila universitària.

També es van instal·lar tres ordinadors connectats al web de la UAB per tal que els visitants poguessin consultar-los lliurement dins del mateix estand.

A més, dins del Saló, durant els dies 11 i 12 de març va tenir lloc el Saló Futura, on la UAB va exposar tant l'estand de l'Escola de Postgrau com un altre dedicat als estudis de segon cicle.

NOVETATS

Les principals novetats que es van veure enguany a l'estand de la UAB van ser la presentació dels nous estudis d'Enginyeria Informàtica i Matemàtiques i la integració a l'ETSE de l'Enginyeria Tècnica Industrial, especialitat en Química Industrial, que abans s'adscribia a l'Escola Universitària de Mollet del Vallès.

FOTO-NOTÍCIA

CAUAPÉ

Programa Iberoamèrica de Ciència i Tecnologia per al Desenvolupament

El vicerector de Projectes Estratègics, Francesc Gòdia, i el director de l'Escola d'Enginyeria, Joan Sorribes, van participar en la reunió dels membres del Programa Iberoamèrica de Ciència i Tecnologia per al Desenvolupament (CYTED) el passat 2 de febrer a la seu de l'Escola. La sessió de treball va estar presidida pel secretari general de l'organisme, Fernando Aldana, i pel professor de la UAB Jordi Aguiló, que des del desembre és gestor de l'Àrea de Tecnologies de la Informació i Comunicacions del CYTED.

BREUS

Xavier Muñoz, reelegit president dels Amics UAB

El 28 de febrer l'assemblea extraordinària per a l'elecció de la nova junta directiva de l'Associació d'Amics UAB va reelegir el president Xavier Muñoz per a quatre anys més. La junta directiva de l'Associació va quedar constituïda pels professors Joan Botella, Rosa Carrió, Josep M. Masjoan, Miquel de Moragas, Enric Cassany, Helena Estalella, Miquel Molins i Montserrat Ponsà, els empresaris Xavier Fustero i Josep Maria Ventura, i els exalumnes Oriol Ramis i Mireia Belil. El secretari és Gabriel Izard. També formen part de la comissió els membres institucionals de la UAB Lluís Ferrer (rector), Rafael Grasa (secretari general) i Rosa Cullell (presidenta del Consell Social, que també ha estat nomenada directora del Gran Teatre del Liceu).

Nou cap de l'Àrea d'Investigació i de Desenvolupament

El 8 de febrer Iván Martínez Flores va ocupar la plaça de Cap de l'Àrea d'Investigació i de Desenvolupament. Iván Martínez liderarà els processos de transformació de les activitats de recerca de l'Àrea amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats dels nostres usuaris i facilitar el procés d'integració a l'Espai Europeu d'Educació Superior i de Recerca. Anteriorment, Iván Martínez era tècnic de projectes a l'Oficina de Projectes i de Promoció de la Investigació.

Peter J. Ell i Roberto Torreti, *honoris causa* al mes d'abril

El professor Peter J. Ell, destacat especialista en Medicina Nuclear de la Universitat de Londres, serà investit doctor *honoris causa* a proposta de la Facultat de Medicina, el 5 d'abril a la Casa Convalescència. El padrí serà el professor Ignasi Carrió, de l'Àrea de Radiologia i de Medicina Física i director del Departament de Medicina Nuclear de l'Hospital de Sant Pau. D'altra banda, el professor Roberto Torreti, de les universitats de Puerto Rico i Xile, especialista en Filosofia de la Ciència, serà investit doctor *honoris causa* el proper 28 d'abril al Rectorat a proposta de la Facultat de Filosofia i Lletres. Faran de padrins els professors Xavier Roque i Carl Hofer del Departament de Filosofia.

Condol per les morts de Josep Laporte i Salvador Planas

➤ Dolor per la pèrdua de l'administrador de la Facultat de Ciències de la Comunicació i de l'exrector

El 15 de febrer va morir l'exrector de la UAB i exconseller de la Generalitat Josep Laporte. i el 7 de març ens va deixar Salvador Planas, administrador de la Facultat de Ciències de la Comunicació.

Catedràtic de Farmacologia durant els primers anys de la Facultat de Medicina de la UAB, Laporte va participar activament en la defensa del Manifest de Bellaterra i va ser rector des de 1976 fins a 1980. Va conduir amb habilitat, fermesa i sensibilitat els processos de transició en el món universitari quan la universitat era punta de llança en l'afirmació democràtica que la societat demanava.

Va ser conseller de Sanitat i d'Ensenyament i el primer comissionat per a Universitats i Recerca. Actualment presidia l'Institut d'Estudis Catalans.

La UAB i la resta d'universitats van retre-li homenatge el 1995, mostrant el reconeixement del món acadèmic a un lluitador que va moure's per la passió pel coneixement, el compromís social i polític i la seva fraternitat al tracte personal.

Salvador Planas era actualment administrador de centre de la Facultat de Ciències de la Comunicació. Va treballar al Gabinet Jurídic, a l'Àrea de Recursos Humans i a l'Associació d'Amics de la UAB, a la qual va contribuir a donar un nou impuls. La seva pèrdua ha estat molt sentida tant a la universitat com a Banyoles, on van tenir lloc els funerals.

El rector i tota la comunitat universitària han manifestat el seu més sincer condol per aquestes sentides pèrdues.

Observatori per a la Igualtat a la UAB

La UAB ha endegat el seu propi observatori per a la Igualtat. Es tracta d'una de les primeres mesures del pla d'acció contra el sexisme iniciat per l'equip de govern, seguint el compromís que recull els Estatuts de la UAB.

L'Observatori neix amb l'objectiu d'oferir dades sobre tots els col·lectius de la comunitat universitària. Disposa també d'informació sobre gènere i ciència. Podeu accedir a les dades al web www.uab.es/observatori-igualtat/.

Entre les altres mesures que s'estan duent a terme, destaca l'organització de

les condicions de treball amb perspectiva de gènere –considerant la conciliació entre la vida professional i la familiar–, la convocatòria d'ajuts a investigacions sobre sexisme o la promoció de la perspectiva de gènere als ensenyaments.

D'altra banda, l'equip de govern recomana, com a mesura experimental, no convocar reunions de treball més tard de les 16 h i finalitzar-les a les 17:30 h com a màxim. A més, s'ha obert una convocatòria d'ajuts per a treballs d'investigació o de docència que tinguin per objecte integrar la perspectiva de gènere.

Al web de l'Observatori es poden consultar dades sobre tota la comunitat universitària.

PUBLICACIONS

NO ET CONFONGUIS! Diccionari de mots que es confonen. David Paloma i Albert Rico. Col·lecció Biblioteca Universal. Editorial Empúries. 2004

Aquesta obra és una eina de consulta diària per corregir els malentesos de llenguatge. Els autors, tots dos professors de la UAB, han agrupat quatre tipus d'errors: els que són fruit del contacte amb el castellà, els que tenen lloc per la interferència de l'anglès i de les males traduccions, els que es produeixen quan es vol evitar un castellanisme i els que provoca la similitud fonètica entre paraules. L'obra s'adreça a tot tipus de lector, però vol influir sobretot els mitjans de comunicació.

CURSO PRÁCTICO DE ENTOMOLOGÍA. José Antonio Barrientos (ed.). Col·lecció Manuals. Asociación Española de Entomología. CIBIO. Servei de Publicacions de la UAB. 2004

Un dels objectius d'aquest llibre és servir de base informativa en l'elaboració dels guions de pràctiques concretes que complementen la docència universitària. A més, vol constituir un instrument d'informació actualitzada així com d'identificació taxonòmica fins al nivell de família. En la seva realització, hi han col·laborat els millors especialistes en fauna ibèrica, coneixedors excel·lents de la diversitat que integra el món dels artròpodes.

«La solució als “nens del carrer” passa per millorar l'economia»

➤ L'AUTÒNOMA ha parlat amb aquest antropòleg brasiler, convidat pel Departament d'Antropologia Social

Per què el seu país, el Brasil, té tants “meninos da rua”?

La pobresa al Brasil es fa més evident que en altres llocs més pobres com pot ser Etiòpia, on tothom és pobre. Al Brasil hi ha unes desigualtats entre la població tant grans que fa que els “nens del carrer” siguin més visibles. Pensi que en aquelles regions on hi ha més riquesa, és justament on es troba més estesa la violència al carrer. Per exemple: a Sao Paulo, una de les zones més riques, el 60% dels adolescents estan encarcerats.

Després de dos anys de govern de Luiz Inácio Lula da Silva, ha millorat la situació dels “nens del carrer”?

La veritat és que la situació continua pràcticament igual. No s'ha avançat gaire, tot i que hi havia molta esperança perquè Lula és un home amb una llarga trajectòria de lluita obrera i perquè durant la campanya va anunciar un ambició pla pluriannual per a millorar la situació de la infància marginal. Però en arribar al poder, el va retallar pràcticament a la meitat. A més, moltes de les persones que estaven treballant en organitzacions socials per a la infància van entrar al seu govern, amb el conformisme que això comporta.

Vostè va fer un treball de camp consistent en viure dos anys en una favela...

Si. Quan vaig acabar la carrera de Filosofia vaig entrar a treballar a un col·legi molt “pijo”. Allà em vaig adonar de moltes coses que em van fer pensar i, per pura militància, vaig iniciar un projecte social que em va portar a viure durant dos anys en una favela del barri més

Geovanio Rossato

A incís dels anys 90, en acabar la carrera de Filosofia, Rossato es va endinsar en el món de les “favelas” brasileres de Curitiba. Després de dos anys, es va doctorar en Antropologia Social a la Universitat de Barcelona i va aprofitar la seva experiència per fer una tesi sobre els nens del carrer amb una línia política crítica. A més, va escriure dos llibres relacionats amb el tema: *Niñ@s de la calle: qué son, cuántos son, cómo son y cómo viven* i *Niñ@s de la calle: representaciones y políticas*. Sempre ha vinculat la seva vida acadèmica a la realitat del món i milita en moviments populars que tracten la qüestió social de la infància i l'adolescència. Ara és professor del Departament de Ciències Socials de la Universitat Estatal de Maringá (Brasil) i imparteix una assignatura al Doctorat d'Antropologia de la UB.

pobre. Allà vaig viure una experiència molt enriquidora, que em va portar a fer la tesi i a escriure dos llibres.

La solució passa per tenir millors polítiques de protecció a la infància?

No només és això. Brasil té la legislació més avançada de tot el món pel que fa a la protecció a la infància i, en canvi, té sis milions de nens vivint entre les escombraries i dormint al ras!

I quina seria la solució, doncs?

S'han de fer canvis socials en l'economia de forma radical. Cal eradicar la pobresa.

I l'educació?

Abans que l'educació cal millorar una altra cosa: les polítiques econòmiques. Al Brasil hi ha molts nens que van a l'escola tan sols perquè els donen berenar. Si de cas, l'educació pot servir per conscienciar als nens, però primer cal que puguin menjar un àpat al dia.

l'autònoma

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA

Publicació de la Universitat Autònoma de Barcelona

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:

Universitat Autònoma de Barcelona
Àrea de Comunicació i de Promoció

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Antonio Zamora, Jordi Pareto, Pierre Caupapé i Cristian Riba.

Març de 2005. Núm. 181

Les opinions expressades pels entrevistats reflecteixen únicament les seves idees.

Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor.

L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a: www.uab.es

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Àrea de Comunicació i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.es
g.premsa@uab.es